

Izbaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,-, lanskoletne 2,-; mesečna naročnina Din 20,-, zatižno 30,-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 205

Ljubljana, sobota, dne 5. septembra 1931

Leto II.

Malcolm MacDonald, sin angleškega ministrskega predsednika MacDonalda, ki je bil imenovan za državnega tajnika za dominijone.

Pomen ženevske izjave dr. Curtiusa in dr. Schobra

Berlin, 4. septembra. AA. Agencija Konti poroča iz Zeneve, da pomeni izjava avstrijskega in nemškega zunanjega ministra politični akt, vendar to ne pomeni obenem resignacije, ki bi uničila njihove pravice. Prav tako se ne sme izgubiti izpred oči to, da izjava nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa ustreza nadam, ki se stavi v razvoj dela evropske komisije.

Belgijski kralj v Italiji

Aosta, 4. septembra. AA. Semkaj je prispel belgijski kralj, ki bo napravil več izletov v planine.

Revolucija v Čile

Santiago de Chile, 4. septembra. AA. Včeraj popoldne se je uprila celokupna čilska mornarica, vendar se je podadmiral Schröderju posrečilo, da je pomiril mostvo, ki se je končno udalo.

Smrt bivšega nadvojvode Salvatorja

Dunaj, 4. septembra. d. Bivši avstrijski nadvojvoda Leopold Salvator je danes po krajši bolezni umrl.

Incidenti ob zopetni otvoritvi nemških borz

Zürich, 4. septembra. d. Z ozirom na večerajšnje dogodke na nemških borzah, katere so zopet pričele poslovati, so se pričele danes na tukajšnji borzi večje realizacije, ki so imele za posledico doslej še nepomemben padec vseh papirjev. Ker je posegla tudi koncernna vmes, je bil promet na borzi prekinjen in se je borzno predstojništvo moralo sestati k posvetovanju, da podvzame primerne protiukrepe. Nastopilo je z grožnjo, da takoj ustavi vse terminsko poslovanje, če ne preneha spekulacijsko trgovanje na borzi. Kasneje je bil promet sicer zopet urejen, vendar pa je bil do konca zelo slab.

Poskusna vojaška parada na Banjici

Beograd, 4. septembra. I. Danes dopoldne se je vršila na Banjici v prisotnosti vojnega ministra armijskega generala Stojanovića poskusna smotra vojske kot priprava za parade, ki se bodo vršile v nedeljo na rojstni dan našega prestolonaslednika. Pri smotri je sodelovala tudi eskadrilja letal.

Odmevi umora zastopnika bolgarske manjšine v Romuniji

Sofija, 4. septembra. I. Umor bivšega romunskega poslanca in zastopnika bolgarske manjšine v Romuniji je izzval veliko razburjenje v bolgarski javnosti. Organizacija Bolgarov iz Dobruže v Sofiji je brzojavno protestirala pri DN v Zenevi proti morilecem. Posebna deputacija je posetila zunanjega ministra Mišanova, ki zastopa sedaj zunanjega ministra, in zahtevala bolgarsko intervencijo v Romuniji.

Splošna stavka in izgredi v Barceloni

Barcelona, 4. septembra. AA. V četrtek so strokovne organizacije proglasile splošno stavko. 300.000 delavcev je odločilo delo in zahteva odstop guvernerja. Ves promet je ukinjen. Pli-narna in elektrarna ne obratujeta. Trgovine so zaprte. En izgrednik je bil ubit, mnogi pa ranjeni. Vlada je zahtevala pomoč vojaštva.

Italijanski prestolonaslednik postal general

Rim, 4. septembra. v. Vojaški buletin je danes objavil imenovanje italijanskega prestolonaslednika za brigadnega generala. Princ je postal poveljnik 25. pehotne brigade v Neapolju. To brigado sestavljajo 15., 31. in 40. regiment.

Nova ustava — temelj, ki mnogo obeta

Česko-slovaški tisk navdušeno pozdravlja povratek Jugoslavije k ustavnemu življenju -- Topla priznanja Nj. Vel. kralju in vladi -- Nova ustava je dovolj liberalna, da bo mogel bodoči parlament uspešno razviti vse svoje sile -- Velik pomen uvedbe banovinskih samouprav

Praga, 4. septembra. r. Pod naslovom »Zopet skupščina« objavljata tukajšnja »Prager Presse« daljši uvodnik, ki je posvečen zadnjim spremembam v Jugoslaviji. List piše med drugim: »Kralj Aleksander je držal besedo. Od srede zvečer je Jugoslavija zopet ustavna država. Dne 6. januarja 1929 je bil kralj s svojim manifestom ukinil ustavne temelje. Parlament je bil razpuščen in na mesto parlamentarne demokracije je stopila neposredna kraljeva oblast. To pa je bil zasilen režim, prehodna doba, v kateri naj se temelji države ozdravijo.«

Kritične razmere — nadaljuje list — so bile premagane, narodno edinstvo, ki so ga stranke včasih ogrožale, zopet vzpostavljeno. Na mesto uradništva, ki je bilo v veliki meri izpostavljeno političnim vplivom, je stopilo uradništvo, ki naglo in precizno opravlja svoje posle. Kralj se je mogel zato odločiti, da napravi neustavni dobi v Jugoslaviji konec.

V nadaljevanju ugotavlja »Prager Presse«, da je novo jugoslovansko ustavo proglasil kralj. Parlament, ki bo izvoljen na njegovi podlagi, ne bo imel pravice spreminjati ustave, kakor n. pr. španske cortes. Toda nova jugoslovanska ustava je dovolj liberalna, da bo mogel novi parlament

razviti vse svoje moči.

Posebno važnost pa imajo one določbe ustave, ki se nanašajo na novo uredbo banovin. Z novo upravno ureditvijo banovin se vzpostavlja ravnotežje med centralizmom in avtonomizmom. Torej tudi tu ravnotežje med posameznimi obstoječimi silami: koncesija v prid avtonomnim potrebam posameznih delov dežele brez oslabilve osrednje državne oblasti.

Jugoslavija — nadaljuje »Prager Presse« svoja izvajanja — zapušča neparlamentarno dobo kot ustavna in dedna monarhija. Po dveh letih izjemnega režima, ki so ga izsilile okoliščine, stopa kraljevina zopet v vrste ustanov držav. Nova vlada, ki jo tvorijo osebnosti, ki stojijo blizu prejšnjim velikim strankam dežele, ima ukreniti vse potrebno, da se država zopet vrne k ritmu svobodnega ustavnega življenja. Predpogoji za to so po novi ustavi dani. Vzpostavitev državljskih svobodščin, proglasitev enakosti vseh državljanov pred zakonom, zagotovitev svobode vesti, svobode tiska, pisemske tajnosti, popolne neodvisnosti sodišč — vse to jamči, da se bo jugoslovanska država naglo vrnila k demokraciji.

Potrebno pa je sedaj — zaključuje list — da aktivno sodeluje tudi ves narod,

potrebna je razumnost prejšnjih voditeljev in trdna volja strank, da novodobljene svobodščine izrabijo zares v interesu narodne celote, predvsem pa širokih mas, da se tako zagotovi popoln uspeh celotne akcije. Na njegovi poti k novemu ustavnemu življenju spremljajo jugoslovanski narod najboljše želje čehoslovaške demokracije!

Praga, 4. septembra. AA. Današnji prški listi zelo ugodno komentirajo najnovejše dogodke v Jugoslaviji.

»Česke Slovo«, organ narodnih socialstov, naglašja, da je vlada uvedla red in se odločno borila proti gospodarski krizi ter postavila temelj, ki mnogo obeta. List pravi, da vsa Evropa visoko ceni povratek k demokraciji.

Katoliški list »Lidove listič« pravi, da je narod, ki je z zaupanjem sprejel kraljev izjemni režim, s prav tolikšnim zaupanjem sprejel tudi ustavo, ker ima vero v svojega kralja.

Organ narodnih demokratov »Narodni listič« pravi, da daje nova ustava vse možnosti za delo v bodočnosti.

Glasilu poljedelcev »Venkov« naglašja, da je kralj s svojo odločitvijo pred dvema letoma odpravil mnoge težkoče. List pravi, da je bil povratek k demokraciji sprejet z razumevanjem in veseljem.

Načrt za redukcijo državnih izdatkov

Medministrska komisija je končala svoje delo -- Državni izdatki se znižajo za 714 milijonov 865 tisoč dinarjev -- Prazna mesta se ne bodo izpopolnjevala v tekočem proračunskem letu -- Slične redukcije tudi v samoupravnih proračunih

Beograd, 4. septembra. AA. Odbor ministrov, ki izdeluje načrt o znižanju izdatkov, kakor je sklenila kraljevska vlada, je pri svojem delu prišel do odločilnega štadija in do nekaterih sklepov, na podlagi katerih je finančni minister preložil predsedniku ministrskega sveta načrt o znižanju državnih izdatkov. To znižanje je

določeno v sklepu predsednika ministrskega sveta št. 97/2 3418 z dne 31. avgusta 1931.

Po tem sklepu znaša skupno znižanje državnih izdatkov v raznih proračunskih postavkah 714.865.000 Din.

Razen tega so sprejete tudi nekatere odredbe, ki jim je prav tako namen znižanje izdatkov. Med njimi je tudi ta, da se praz-

na mesta, ki jih te odredbe zatečejo, ne morejo izpopolniti v tem proračunskem letu. Izpraznjena mesta se bodo mogla izpopolniti samo s posebnim dovoljenjem predsednika ministrskega sveta.

Podobni ukrepi se store tudi v samoupravnih proračunih, da se tudi tam znižajo izdatki.

Resna kriza v angleškem laburizmu

Močno gibanje v laburističnih vrstah v prid MacDonaldu — Definitivna sestava vlade nacionalnega sodelovanja

London, 4. setembra. r. Razvoj političnih dogodkov v Angliji po sestavi vlade nacionalnega sodelovanja pod predsedstvom g. MacDonalda postaja čedalje bolj zanimiv. Silovita reakcija laburistične stranke, predvsem pa delavskih zvez, proti MacDonaldu, Snowdenu in Thomasu, prejšnjim najuplivišjim voditeljem angleškega laburizma, ni rodila onih sadov, ki so jih obetali nasprotniki imenovanih laburističnih prvakov.

Henderson, ki se mu je v začetku posrečilo alarmirati proti MacDonaldu vodstvo stranke in strok. zvez, v zadnjem času, kot vse kaže, nima več stranke popolnoma v svojih rokah. V laburističnih vrstah se marveč opaža močna reakcija proti radikalnemu stališču, ki so ga vodstva zavzela z vsjo naglico in takoj v začetku proti MacDonaldu in njegovi novi vladi. Tako med poslanci kakor med navadnimi pristajši laburistične stranke se uveljavlja v zadnjem času gibanje, ki gre za tem, da bi se ustanovila nova laburistična stranka, katero bi tvorili zmernejši elementi dose-danje oficijelne stranke, ki bi ostali zvesti dosedanjim voditeljem, v prvi vrsti MacDonaldu.

Razkol v angleški laburistični stranki postaja na ta način z vsakim dnem bolj neizbežen. Dejstvo, da je bivši zunanji minister Henderson prevzel tako brez vsakega obotavljanja vodstvo opozicije proti MacDonaldu, ni presenetilo v tukajšnjih političnih krogih, kajti znano je bilo, da je med obema laburističnima veljakoma trajala že več časa borba za pretežni vpliv v stranki. Hendersonovo zadržanje odgo-varja torej popolnoma njegovim stremlje-

njem še izza časa pred ustanovitvijo vlade nacionalnega sodelovanja.

Tako sedanja ostra kriza v laburistični stranki ni le političnega temveč v veliki meri tudi osebnega značaja.

London, 4. septembra. AA. Narodno vladu so izpopolnili z imenovanjem 31 državnih tajnikov, ki pa imajo vsi manj važna mesta. Od novih ministrov so 3 člani delavske stranke, 6 je liberalcev, dočim pripadajo ostali konservativni stranki.

Sir William Jowith je postal vrhovni državni pravdnik. Imel je to mesto že v delavski vladi. Sin ministrskega predsednika Malcolm MacDonald je bil imenovan za tajnika za domijone. Strokovnjak Isaac Foot je postal tajnik za rude. Sin liberalnega voditelja Lloyda Georga, major Lloyd George, je imenovan za parlamentarnega tajnika trgovinskega ministrstva.

Nadalje so bili imenovani med drugimi konservativci sir Thomas Inskip, major Ormsby Gore, ki prevzame poštno ministrstvo, major Tryon, sir Kingley Wood, sir Edward Hilton Young, Duff Cooper, grof Stanhope in sir Bolton Eyres.

V sedanji vladi je 30 konservativcev, 12 liberalcev in 8 pristašev delavske stranke. Štirje delavski ministri, štirje konservativci in 2 liberalca imajo značaj kabinetskih ministrov.

Strahovit ciklon nad Carigradom

Carigrad, 4. septembra. d. Danes je divjal nad mestom strahovit ciklon, ki je porušil 40 hiš, pri čemer je bilo 5 ljudi ubitih, veliko število pa ranjenih.

Težka letalska nesreča v Italiji

Bologna, 4. septembra. v. V navzočnosti kralja, ministra Balba, generala Valle, maršala Badoglija in drugih se je izvršila velika letalska smotra, pri kateri je sodelovalo 800 letal. Enemu izmed letal, ki so prišla iz Ferrare, pa se je zgodila pri startu težka nesreča. Letalo, ki je imelo znak »C R 20«, je vodil pilot Allagena. Letalo je zaradi nekega defekta padlo med ljudstvo, ki je gledalo odhod letal z letališča. Na tleh se je še dvakrat preobrnilo in pomandralo celo gručo ljudi. Trije gledalci so bili mrtvi, trije težko ranjeni, 8 s pilotom vred pa lažje ranjeni.

Tekme za Schneiderjev pokal se udeležijo samo Anglija

Rim, 4. septembra. AA. Po uradnem poročilu se Francija in Italija ne bosta udeležili tekme za Schneiderjev pokal v Angliji. Poročilo pravi, da tovarne zaradi nesreč in slabega vremena niso mogle izgotoviti letal za to tekmo.

Italijanski in francoski letalski minister sta zato naprosila italijanski in francoski letalski klub, naj predlagata angleškemu letalskemu klubu preložitve velike mednarodne letalske tekme na prihodno poletje.

Angleški letalski klub je odgovoril, da ne more preložiti tekme. Tako se bo udeležila tega tekmovanja samo Anglija.

Angleški letalci bodo skušali popraviti svetovni hitrostni rekord 357 milj na uro, ki ga je dosegel letalski poročnik Orlebar. Tako obdrži Anglija za vedno Schneiderjev pokal.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 4. septembra. I. Pri današnjem žrebanju srečk 4. razreda 22. kola je dobila srečka št. 27.3335 premijo 250.000 Din. Srečka 86.261 dobiček 80.000 Din, 75.676 dobiček 40.000 Din, 83.371 dobiček 30.000 Din, 86.368 dobiček 24.000 Din, 95.794 in 97.635 po 15.000 Din, 6.291 in 8.712 po 8000 Din.

Nikdar več starega strankarstva!

Kot najvišji čuvar narodnega in državnega edinstva je naš kralj v času najtežje krize, ko so strankarske strasti spravile državo na rob propada, rešil s pogumnim in historičnim državnim aktom z dne 6. januarja jugoslovansko državo in bodočnost vsega jugoslovanskega naroda iz največje nevarnosti. S tem aktom je ustvaril možnost za zdrav razvoj jugoslovanskega naroda in s pozitivnim zakonodajnim ter silno izboljšanim upravnim delom je bila s 6. januarjem započeta doba ustvarjanja in slovnega dela tako utrjena, da ni bilo več nevarnosti, da bi bili veliki uspehi 6. januarja zapravljeni. In ker je minila ta nevarnost, ker je nastala možnost, da se pristopi k ostvaritvi in definitivni organizaciji onih tudi in one državne ureditve, ki bo najbolj ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom, je sklenil naš kralj Aleksander, da postavi dosedanje delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega soodlovanja in da kraljevini Jugoslaviji novo ustavo.

Po veliki uvidevnosti našega prvega voditelja se vrača torej jugoslovanski narod nazaj v parlamentarno življenje. Kakor vsak akt svojega ljubljene kralja, tako je tudi ta. Njegov odlok sprejel ves jugoslovanski narod z radostjo in največjim zaupanjem, ker se zaveda, da je z njim zopet dovršena nova faza napredka in razvoja jugoslovanskega naroda.

Prav vsled te zavesti pa je sprejel jugoslovanski narod kraljev manifest tudi s prisego, da povratek v parlamentarizem ne sme v nobenem oziru pomeniti tudi povratek v staro strankarstvo. Tega ne sme biti nikdar več, temu je za vedno odklenalo in zanj ni nobenega povratka!

Težke izkušnje, ki jih je moral pretrpeti jugoslovanski narod vsled drugega in nebrzdanega strankarstva, ne smejo biti zapravljeni in duh 6. januarja mora živeti in oplojati vse politično življenje tudi v parlamentarni dobi. Ni stranka sama sebi namen, temveč samo sredstvo, da se čim uspešneje zberejo ustvarjalne sile naroda za složno in harmonično delo. Ni država služiteljica stranke, temveč nasprotno je prva dolžnost stranke, da ves svoj aparat, vse svoje časopise postavi v službo državne misli in državnega edinstva. Samo takšna stranka je upravičena, samo takšni gre tudi obstojna pravica. Samo iz takšnih strank pa se more tudi razviti zdrav in ustvarjajoč parlamentarizem.

Nikdar več starega strankarstva! To je danes klic, ki preveva ves jugoslovanski narod in ki združuje danes ves narod v eni volji, v volji po silnem in mogočnem napredku. Kako doseči ta napredek, kako najti pot do tega vsem Jugoslovanom skupnega cilja, samo to je naloga strank v bodočem parlamentarnem življenju Jugoslavije. Zbirati iz naroda vse ustvarjalne sile, z dobrohotno in prevdarjeno kritiko usmerjati vse delo v pravo smer in s pozitivnim delom vedno bolj utrjevati fakt narodnega in državnega edinstva, to je naloga strank v bodočnosti. Ne pa zaradi mandator in osebnih interesov zavajati narod v prepričanje, kajti medsebojno sovraštvo vodi k popolnemu razjedanju narodnih sil. Ne po lastni volji, temveč vsled vsiljenega diktata tuja je bila stolaletja dolga ločena usoda posameznih skupin jugoslovanskega naroda. Vsled te ločitve so nastale razlike na vseh poljih in te razlike so kakor podedovani greh jugoslovanskega naroda. Tega greha je bilo že več ko zadosti, skoraj bi vsled njega že skoraj prišli v pogubo. Vse to nas uči, da se ne sme več povdarjati to, kar nas loči, temveč da je treba naglašati to, kar nas združuje. Staro strankarstvo je bilo zgrajeno na tem jugoslovanskem podedovanem grehu in kolikor je bilo razlik med jugoslovanskimi narodom, toliko je bilo tudi strankarskih sistemov. Mnoge stranke so sploh živele le od tega, da so izrabljale te razlikosti in jih postavljale na najvišje mesto, čeprav so bile le plod in posledica nesvobodnih dni. Posledica vsega tega ni bila le ta, da je bilo vsled teh prepričanj za stranke stvari onemogočeno plodno delo, temveč tudi ves horicont naše notranje politike se je tako zožil, da sploh ni bilo prostora za ponos in zavest svobodnega in neodvisnega naroda. Pritlikavost je lezla povsod na dan, v nobeni stranki ni bilo več pravega poleta, ker so malenkostni strankarski oziri zameglili poglede, da nismo več videli visokega in vsem skupnega cilja, temveč se samo grizli in grizli!

Zato na nikdar več starega strankarstva!

Priprave za predsedniške volitve v Avstriji

Dr. Buresch kandidat združenih meščanskih strank

Dunaj, 4. septembra. d. Dolgotrajna pogajanja vladnih strank glede volitve predsednika republike se bližajo koncu. Na današnji seji krščanskih socialcev je bil predlog na odgoditev volitev in za podaljšanje poslovne dobe sedanjega predsednika odklonjen. Bivši zvezni kancelar Emdler kakor tudi sedanjí predsednik Miklas kot kandidata za predsedniško mesto ne

prideta več v poštev, pač pa dr. Seipel in dr. Buresch. Dočim je Landbund sprejel kandidaturu dr. Burescha, se velenemci še niso odločili, vendar je pričakovati, da bodo tudi oni podprli kandidaturu dr. Burescha, tako da bo ta po vsej verjetnosti dne 18. oktobra kandidat združenih meščanskih strank.

Vprašanje novega avstrijskega posojila

Pogajanja v Ženevi in v Parizu — Avstrija dobi 280—300 milijonov šilingov novih kreditov

Ženeva, 4. septembra. d. Finančni komite DN je pričel včeraj s svojimi posvetovanji glede avstrijskega posojila.

S to zadevo se je danes na kratko pečal tudi Svet DN. Na prošnjo avstrijskega ministra dr. Schobra pa so bila ta posvetovanja prenesena v finančni oddelek DN. Sočasno s temi pogajanja v Ženevi so se vršila danes tudi v Parizu pogajanja bančnikov glede plasiranja druge tranše avstrijskega investicijskega posojila v zne-

sku 280—300.000.000 šilingov, kakor tudi glede plasiranja 150.000.000 šilingov državnih vrednot, katere je svoječasno angleška banka provizorično stavila nemški Avstriji na razpolago v svrhu sanacije kreditnega zavoda.

Finančni komite DN bo v kratkem poslal tročlansko komisijo pod vodstvom Avenola na Dunaj, da tamkaj dovrše tozadevna pogajanja.

Važna preuredba pouka na učiteljskih

Na vseh učiteljskih se ustanovijo seminarji — Nova razdelitev ur za tekoče šolsko leto

Beograd, 4. septembra. AA. Da bi se pri učencih učiteljskih začelo znanje iz najglavnejših predmetov, je prosvetni minister izdal odlok, da se na vseh učiteljskih uvedejo seminarji. Seminarjske ure se bodo vnesle v urnik in se bodo učencem osnovnih šol in učiteljskih računalne kot obvezne ure.

Seminarjske ure bodo popoldne, in sicer po 2. uri, druga za drugo, v četrtem in petem razredu. V četrtem razredu se bo v seminarju obdelovala pedagoška skupina, zgodovina z zemljepisem, živji jeziki, prirodopisna skupina predmetov po 2 uri na 14 dni izmenoma, narodni jezik s književnostjo po 2 uri vsak teden, vendar tako, da število seminarjskih ur na teden ne bo večje od 6.

V 5. razredu bosta 2 seminarjski uri iz pedagoške skupine, ostale ure pa bodo posvečene narodnemu jeziku in književnosti ter živim jezikom, vendar največ 5 uri na teden.

Beograd, 4. septembra. AA. Da bi se novi

učni načrt v učiteljskih mogel čim bolj uvesti v vseh razredih, je prosvetni minister izdal sklep:

1. Da se v 3. razredu učiteljskih uvede psihologija z 2 urama na teden, namesto 4, kakor je bilo lansko leto. Od prihranjenih ur psihologije se 1 namenijo živim jezikom, druga pa sviranju. 2. Da se v 4. razredu za šolsko leto 1931/32 uvedeta 2 uri splošne pedagogike namesto 4, ker se je v prošlem šolskem letu v 3. razredu poučevalo 6 ur tedensko v tem predmetu. Ena teh prihranjenih ur bo posvečena zgodovini, druga pa matematiki.

3. V 5. razredu se uvede 5-urno šolsko delo na teden, namesto 6-urnega, kakor je bilo lani v 4. in 4. razredu. Higijena se bo poučevala 1 uro na teden, ker se je že lani poučevala v 4. razredu 2 uri. Prihranjena ura higijene se posveti matematiki, ker se lani velik del gradiva iz tega predmeta ni mogel obdelati.

Vse te izpremembe veljajo samo za šolsko leto 1931/32.

Drugi dan kongresa Jugoslovanskega plinarskega in vodovodnega udruženja

Za novega predsednika udruženja je bil izvoljen inž. Bartl iz Ljubljane — Včeraj se je zaključil oficijelni del kongresa

Ljubljana, 4. septembra.

Dopoldne se je vršil v dvorani Delavske zbornice občni zbor Jugoslovanskega plinarskega in vodovodnega udruženja. Predsednik inž. Crneković je pozdravil zastopnika gradbenega ministrstva inž. Krajca, zastopnika ministrstva za socialno politiko inž. Viličiča in je nato prebral kup pozdravnih brzojav.

Inž. Horvatić je podal izbrano tajniško poročilo, iz katerega posnemamo:

Konsum plina se je znatno zvišal v Celju, Ljubljani, Mariboru, Novem Sadu, Splitu, Subotici in v Zagrebu, dočim je v ostalih mestih ostal na isti višini ali pa je še celo nazadoval kakor v Sarajevu.

Za propagando plina si je udruženje nabavilo dva poučna filma od društva »Gasverbraucher« in ju bo posojevalo plinarjem in interesantom. Film »Izvir mladosti in življenja« so opetovano predvajali v Zagrebu in v Beogradu. Za izobrazbo svojih članov je udruženje organiziralo 6dnevni tečaj pod vodstvom inženjerja društva »Gasverbraucher«.

Kot vsako leto je udruženje vodilo statistiko plinarn in je uspešno posredovalo pri zvišanju železniških tarif na koks in na ogelje inozemske produkcije. Z inozemskimi udruženji je bilo naše udruženje v najtesnejših stikih, in to na Poljskem, v Češkoslovaški, v Avstriji, Nemčiji, na Madjarskem, v Švici, Franciji in v Angliji. Naše udruženje je pristopilo v novooznanjeno mednarodno unijo plinarskih udruženj v Parizu in so naši člani tudi v upravnem odboru.

Lani je udruženje priredilo skupno potovanje v Prago, kjer so bili člani gosti praške mestne občine, za kar se prav posebno zahvaljujemo organizatorju tega nepozabljivega izleta inženirju Jedlički, direktorju praške plinarne.

Udruženje šteje sedaj 102 člana.

Inž. Horvatić se je končno spominjal umrlih članov Ivana Valtrovića iz Zagreba in Frančiška Titere, predsednika upravnega odbora praške plinarne, katerih spomin so zborovalci stoji počastili.

Po poročilu blagajnika ima udruženje 70.000 dinarjev premoženja.

Po podelitvi absolutorija staremu odboru so se vršile volitve novega odbora, pri katerih so bili soglasno izvoljeni: za predsednika inženir Bartl iz Ljubljane, za podpredsednika inž. Crneković iz Zagreba, inž. Manola iz Splita, za I. tajnika inž. Horvatić iz Zagreba, za II. tajnika inž. Sone iz Ljubljane, za blagajnika inženir Koken iz Zagreba, v odbor pa: inž. Iveković iz Zagreba, inž. Spornjak iz Novega Sada, Troha iz Zagreba, inž. Leskovic iz Vinkovcev, inž. Tomšič iz Maribora, Počivavnik iz Ljubljane in inž. Kreković iz Zagreba. V revizijski odbor sta bila izvoljena inž. Makale iz Sarajeva in inž. Kurl iz Novega Sada, v gospodarsko sekcijo inž. Bartl iz Ljubljane in Troha iz Zagreba, v redakcijski odbor inž.: Horvatić, Pauković, Iveković in Spornjak.

Na predlog podpredsednika inž. Crnekovića

Nedeljske svečanosti v Ljubljani in Zagrebu

Ministri dr. Kramer, Šverljuga in Kostrenčič bodo zastopali vlado.

Beograd, 4. septembra. AA. Na svečanosti odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Petru Velikemu Osvoboditelju bo zastopal kraljevsko vlado minister za zgradbe dr. Albert Kramer, ki bo položil v imenu kraljevske vlade venec na spomenik.

Pri razvitju prapora Jadranske straže v Zagrebu bosta zastopala kraljevsko vlado minister brez portfelja g. Stanko Šverljuga in minister za socialno politiko Marko Kostrenčič.

Zakon o prodaji pšenice v državi

Privilegirana delniška družba bo prodajala pšenico tudi domačim trgovskim mlinom.

Beograd, 4. septembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog g. ministra za trgovino in industrijo in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o prodaji pšenice v tuzemstvu.

§ 1. Vsi trgovski mlini so dolžni kupovati pšenico za mline pri Privilegirani akcijski družbi za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

Trgovski mlinj so mlini, ki pšenico kupujejo, moko pa prodajajo. Tem ni dovoljeno mletje proti desetini v naturi.

§ 2. Mlini, ki meljejo proti desetini, smejo mletj samo posamezno (kmečko moko) za kmečke potrebe, vendar pa ne smejo prodajati. Instalacije, ki izdelujejo tipizirano moko, je treba zapечатiti ali pa iz mlina odstraniti.

§ 3. Prodajne cene pšenice v tuzemstvu določa minister za trgovino in industrijo v sporazumu s Privilegirano akcijsko družbo za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Naslednje cene za pšenično vrsto Tisa I. bodo podlaga: 240 za prevzem v septembru, 250 za prevzem v oktobru, 260 za prevzem v novembru, 270 za prevzem v decembru. Po potrebi sme minister za trgovino in industrijo te osnovne cene izpremeniti. Cene za druge kraje kakor tudi cene za druge vrste pšenice bodo določene napram tej gornji osnovi s posebnim pravilnikom, ki ga bo predpisal minister za trgovino in industrijo v sporazumu s privilegirano akcijsko družbo za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

§ 4. Vse zaloge pšenične moke v mlinih, pri pekih in v prodajalnah kruha, v komisijskih skladiščih, kakor tudi v drugih obratih in pri zasebnikih, kadar presegajo 200 kg, a pri mlinih tudi vse zaloge pšenice nad 200 kg, je treba prijaviti glavnim oddelkom oziroma izpostavim finančne kontrole, kjer pa teh ni, občinam oblastvom zaradi popisa. Prijavo mora predložiti oseba, pri kateri je blago, v treh dneh po razglasitvi tega zakona. Navedene oblasti morajo popisati zaloge v naslednjih treh dneh, rezultate popisa z imenom lastnikov zaloga pa je treba dostaviti finančnemu ministrstvu, davčnemu oddelku najdalje v treh dneh po popisu. Podrobne določbe o tem bo izdal finančni minister.

§ 5. Lastniki popisane pšenice in pšenične moke morajo plačati razliko med kupno in prodajno ceno pšenice, ki je določena za september, v posebni žitni fond, ki bo ustanovljen pri finančnem ministrstvu zaradi pokritja eventualnih izgub Privilegirane akcijske družbe za izvoz poljskih pridelkov kraljevine Jugoslavije pri kupljeni pšenici. Razliko bodo določile v § 4 navedene oblasti na podlagi popisa. Lastniku oziroma komisijonarju pšenice ali moke bo dostavljen izpolnjen ček, da plača razliko v desetih dneh.

§ 6. Ako bi ti dogodki po tem zakonu pokazali presežek, se bodo uporabili po pravilniku, kiga bo predpisal v to svrhu minister za trgovino in industrijo.

§ 7. V tuzemstvu se sme prodajati samo moka, ki se zmleje v trgovskih mlinih. Prodaja kmečke moke je prepovedana. Moka, ki pride v promet, mora imeti pečat, kakor ga predpiše Privilegirana akcijska družba za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije.

§ 8. Nadzorstvo nad izvrševanjem predpisov tega zakona bodo opravljali uslužbeni finančne kontrole in posebni nadzorniki Privilegirane akcijske družbe za izvoz deželnih pridelkov kraljevine Jugoslavije. Podrobne določbe o tem nadzorstvu bo predpisal finančni minister v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo.

§ 9. Mlini, ki bodo kupili pšenico proti določenam § 1. tega zakona, mlinj in osebe, ki bodo predpisanih pečatov (§ 7.), kakor tudi osebe, ki bodo prodajale in kupovale moko v vrečah brez predpisanih pečatov (§ 7.) kakor tudi osebe, ki ne prijavijo svojih zalog (§ 4.), bodo kaznovane z zapleno moke ali pšenice, z zaporom do 30 dni in z denarno kaznijo, ki je lahko 3 do 10 krat večja od prodajne cene pšenice po tem zakonu.

Trgovski mlini, ki meljejo proti desetini (§ 1.), desetinski mlini, ki meljejo trgovsko moko (§ 2.), kakor tudi osebe, ki nasprotujejo popisu (§ 4.), ki ne plačajo v določenem roku predpisane razlike (§ 5), se kaznujejo poleg denarne kazni do 10.000 Din in z zaporom do 30 dni.

Kazni izreka upravna oblast I. stopnje. Proti tem odlokom je dovoljen v treh dneh priziv na drugo stopnjo upravnih oblastev.

§ 10. Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da po potrebi z uredbo uredi cene moke in kruha.

§ 11. Ta zakon stopi v veljavo in dobí obvezno moč z dnem razglasitve v »Službenih novinah«.

Cenzura pismen in pošiljatev na Madjarskem

Budimpešta, 4. septembra. n. Kakor znano, se valute ne smejo izvažati iz države. Sedaj je vlada celo odredila cenzuro vseh sumljivih pošiljatev. Vsako sumljivo pismo ali druga pošiljatev se bo v prisotnosti odpošiljatelja odprla, vendar bo slednji imel pravico, da vzame pošiljatev nazaj preden se odpre.

Razširjajte Jugoslovana!

Sokolstvo

Večer sokolskega bratstva na Taboru.

Sokol I na Taboru, zavedajoč se velike moralne in gmotne podpore bratske ČOS za rešitev in sanacijo Sokolskega doma na Taboru, je priredil v četrtek večer v veliki dvorani pozdravni in častni večer predstavniku ČOS, bivšemu podstarosti bratu Vincencu Stepanku, ki se mudi te dni v naši belji Ljubljani. Brat Stepanek je bil oni, ki se je zavzel, da ni impozantni dom na Taboru, zgrajen z velikim žrtvami društvenih članov in prijateljev Sokola I, v najtežji dobi finančno propadel. Bratsko češkoslovaško Sokolstvo se je na klic Sokola I odzvalo velikodušno in zbralo med svojim članstvom častno svoto, da reši Sokolski dom na Taboru. V zahvalo za velikodušno podporo Sokolskemu domu na Taboru se je zbralo na Taboru mnogoštevilno članstvo Sokola I in bratskih sokolskih društev, da pozdravi v svoji sredi zastopnika ČOS brata Stepanka. Častni večer je otvoril društveni starosta brat inž. Ladislav Beve s prisrčnim pozdravom na brata Stepanka, kateremu so bile prirejene burne ovacije. V svojem govoru je izrekel zahvalo bratu Stepanku in vsemu češkoslovaškemu Sokolstvu za rešitev Sokolskega Tabora. Po govoru brata staroste se je oglašil k besedi bivši starosta Sokola I. brat dr. Pavle Pestotnik, pod čigar starostovanjem se je zgradil v najtežjih časih Sokolski dom na Taboru. Obemo govornikoma se je v toplih besedah zahvalil podstarosti brat Stepanek, povdarjajoč sokolsko bratstvo med slovanskimi narodi. Po burnih ovacijah bratu Stepanku je govoril še načelnik Saveza SKJ brat Ivan Bajželj, nakar je ob spremljanju godbe in med petjem potekel prisrčen prijateljski večer. Bratu Stepanku želimo v naši domovini prijetno bivanje. Zdravilo!

Sokolski praznik na Bledu.

Preteklo nedeljo je priredil Sokol na Bledu svoj javni letošnji društveni nastop, ki je prav lepo uspel. Za ponosnim Sokolskim domom se je vršila ob 15. na vzorno urejenem letnem telovadšču javna telovadba ob zelo številni udeležbi občinstva in letoviščarjev.

Javno telovadbo so otvorili člani z orodno telovadbo, nakar je moška deca vadila skok v višino in preskoke čez kozo, ženska deca pa vaje z dolgo kolebnico, skupinske in simultane vaje na bradlji. Proste vaje je izvajalo prav dobro 18 ženske dece domačega društva in 47 moške dece z Bleda in okoliških društev. Izvrsten je bil nastop ženskega naraščaja (26) z ritmičnimi vajami. Orodna telovadba članov na bradlji in na drugo je pokazala, da blejski Sokol razpolaga s prav dobrim materialom. Vse vaje so bile dobro izvedene ter so želi telovadci burno pohvalo občinstva. Članice (14) so prav graciozno izvedle proste vaje za III. vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1931, člani (16) pa vzorno proste vaje za IX. vsesokolske zlet v Pragi leta 1932.

Blejskemu Sokolu čestitamo k njegovemu uspešnem nastopu z željo, da bi temu sledili še drugi za razmah in procvit Tyrseve sokolske ideje na Gorenjskem. Zdravilo!

Sokolski zlet v Mirni.

V nedeljo, dne 30. avgusta je priredil Sokol na Mirni svoj letošnji društveni nastop, katerega se je udeležilo vse mirnsko okoličje. Izredno lepo vreme je privabilo k prireditvi veliko število udeležencev, ki so se divili nastopu skoraj 100 telovadcev in domačega toliko telovadk. Vse točke so nad vse pričakovanje uspele, kakor je občinstvo nagradilo nastopajoče z odobravalnim ploskanjem. Med zunanjimi udeleženci smo opazili tudi brate iz Novega mesta, med njimi župnega načelnika brata L. Papeža. Koncem nastopa je starosta brat eBlovsky v kratko zasnovanem govoru orisal pomen ustanovitve SKJ ter desetletnico vladanja našega najvišjega Sokola Nj. Vel. kralja Aleksandra I. z trikratnim zdravilo-klicem Njemu, prvemu starejšini Nj. Vis. prestolonasledniku Petru ter vsemu kraljevskemu domu. Vzklikom brata staroste se je pridružio vse občinstvo ter s tem na priprost, a dostojen način proslavilo desetletnico vladarjevo.

Zagorsko pismo

Zagorje, 2. septembra.

Vročina julija in avgusta je za nami. Doba vsakovrstnih počitnic je minila in zopet se začne staro življenje. Društva pripravljajo programe za bodoče delovno leto. Med temi je v naši dolini najbolj agilno sokolsko društvo, ki bo priredilo 4. oktobra tombolo, ki bo ena največjih, kar jih je bilo doslej pri nas. Dobitki bodo imeli za vsakega res praktično vrednost.

Krajevna protituberkulozna liga je letos prvič poslala izmed mnogih potrebnih otrok tri najpotrebnejše na okrepčitev v Rakitno. Vrnili so se zdravi in pokrepčani. Želeti bi bilo, da bi naša javnost še bolj podpirala plemenita stremjenja protituberkulozne lige, ki bo le tako mogla izvršiti razne težke naloge, ki jo čakajo. Lansko šolsko leto so tešile glad šolskim otrokom nad vse požrtvovalne kolačice, ki so jim

razdelile 6.480 topliv obedov. Upamo, da bodo tudi letos nadaljevale to plemenito delo.

Predzadnjo nedeljo v avgustu smo imeli šahovski boj med Zagorjem in Radečami. Boj se je vršil na osmih deskah in je končal z zmago gostov v razmerju 2:6. Vsekakor visok poraz, ki ni bil pričakovani. Ostane pa nam upanje, da se še vidimo.

Udeležba pri odkritju spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju bo od nas silno velika. Izkaznice za četrtinsko vožnjo je že zmanjkalo ponovno, čeprav so bile že dvakrat poslane. Vsi ostali se morajo obrniti naravnost na odbor v Ljubljani. Da ne bo v nedeljo pri železniški blagajni prevlekega navala, se bodo izdajali vozni listki že v soboto dopoldne in popoldne do 16. ure, na kar opozarjamo vse udeležence.

Novo mesto

Mizarski tečaj v Novem mestu. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani namerava prirediti v Novem mestu mizarski tečaj za luženje. Tečaj bi trajal dva dni. Tečaj se vrši, če bo vsaj 16 prijavljenec. Mojstri plačajo po 50 Din, pomočniki polovico. Pozivamo interese, da se prijavijo najkasneje do dne 7. septembra t. l. zavodu, ako se niso prijavili že Zadrugi mizarjev v Novem mestu.

Jesenice

Nezgoda. Pri gradnji carinarnice se je pred dnevi pripetila nekemu delavcu manjša nezgoda pri stroju za mešanje betona. Stroj je delavcu poškodoval en prst na roki tako močno, da mu ga je moral zdravnik odrezati.

Zadnji tržni dan je bil zopet prav živahen. Zlasti veliko je bilo na razpolago sadja. Celo fino grozdje so prodajali po 8—10 Din kg, kar je za Jesenice vsekakor zelo poceni.

Velika gasilska vaja. V nedeljo popoldne se je vršila velika gasilska vaja na Koroški Beli.

Poziv »Sočanom«. Odbor podružnice »Sočec« v Jesenicah sporoča svojemu članstvu, naj se v čim večjem številu udeleži nedeljske proslave odkritja spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Skupno zbirališče jeseniških »Sočanov« je jutri zjutraj ob 10 minut pred 6. uro na postaji. V Ljubljani se priključimo članstvu »Sočematice«. — Odbor.

Velika senzacija za Jesenice je bil prihod zoo-cirkusa Fischer. Prispelo je do 30 vagonov v sredo zvečer, v četrtek zjutraj pa so postavili »cirkuski vlak« na skladišče, kjer so iztovorili zverinjad in drugo. Za predstave vlada velikansko zanimanje.

Krankska industrijska družba je v zadnjih dneh sprejela zopet več delavskih moči v delo v tovarni na Blejski Dobravi.

Telefon 2059

Premog
suha drva
Pogačnik, Bohoričeva
ulica 5

Goško

Pipenbacher
konces. šoferska šola,
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta 12. Zahte-
vajte informacije.

Pleskanje ličanje

za stavbe in pohištva
po najnižjih cenah in
proti garanciji izvrše-
ja točno in solidno

Mlinar Adolf
pleskar in ličar
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta 13 (Kolizej)
1755

Nogavice, roka- vice, volna in bombaž

sajcenoje in v velik
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Kregar Josip

mesni tesarski mojster
Ljubljana, Kodeljevo
19, tel. št. 2696, pre-
vzame po danih kakor
tudi po lastnih na-
drtih zgradbe lesenih
hišice, razna ostrešja
za vile, palače, stolp-
nih streh, kupol, cer-
kvena ostrešja, balko-
ne, vrtno utice, razne
industrijske stavbe,
ladijska tla, razne le-
sene stropove, lesene
stopnice in sploh vsa
v to stroko spadajoča
dela v izvršitev solid-
no in po najnižjih ce-
nah. Se priporoča. 1722

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi
razno drugo pohištvo dobite najceneje pri

MATIJA ANDLOVIC

1506 LJUBLJANA, Komenskega ul. 34

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Cg Ia 173/31/1.

2477

Oklic

Tožnik Panjan Jožef, posestnik, Loke pri Črnomlju 40, je vložil proti tožencu Panjan Jakobu, posestniku v Sodevci št. 2, sedaj neznanega bivališča v Ameriki, radi plačila 300 dol. spp. in 700 Din spp. k opr. št. Cg Ia 173/31 tožbo.

Prvi narod bo dne 16. septembra 1931 ob poldevetih tusodno v sobi št. 58.

Ker je bivališče toženca neznan, se postavlja g. dr. Ivanetič Franjo, odvetnik v Novem mestu, za skrbnika, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. Ia., dne 28. avgusta 1931.

*

Cg Ia 174/31/1.

2476

Oklic.

Tožnik Žarn Franc, zasebnik v Vel. Mraševem št. 32, je vložil proti tožencu Kalin Antonu, posestniku, Cerklje ob Krki 7, sedaj v Ameriki, radi 180 dol. spp. k opr. št. Cg Ia 174/31 tožbo.

Prvi narok bo dne 16. septembra 1931 ob poldevetih tusodno v sobi št. 58.

Ker je bivališče toženca neznan, se postavlja Račič N., župan občine Cerklje ob Krki, za skrbnika, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. Ia., dne 1. septembra 1931.

*

E 127/31-10.

2474

Dražbeni oklic.

Dne 15. septembra 1931 ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Vas, vl. št. 63.

Cenilna vrednost: 18.330—Din; najmanjši ponudek: 12.220/50 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Marenbergu,
dne 14. avgusta 1931.

*

E IX 2141/31.

2478

Dražbeni oklic.

Dne 5. oktobra 1931 ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Zgornje Hlapje, vl. št. 100.

Cenilna vrednost: 81.071—Din; vrednost pritikline: 1250—Din; najmanjši ponudek 54.047/35 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 3. avgusta 1931.

*

E 1513/31-10.

2468

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Posojilnice v Vitanju, zastopane po dr. Hraševcu Juru, odv. v Celju, bo dne 9. oktobra 1931 ob devetih pri tem sodišču, v sobi št. 4, na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin: zemljiška knjiga Verpete, vl. št. 20: hiša z gospodarskim poslopjem Din 2200, zemljišča in gozd Din 34.874/20, pritlikline Din 485—, skupaj Din 37.559/20, odbivši na posestvu vknjižene stanovanjske in prevzitive pravice Landekar Antonije, ocenjene na 5000 Din, Din 32.559/20; najmanjši ponudek 21 tisoč 706/13 Din. K nepremičnini zemljiška knjiga Verpete, vl. št. 20, spadajo sledeče pritlikline: razno gospodarsko orodje v cenilni vrednosti 485 Din. — Vadij 3.755/92 dinarjev.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III.,
dne 14. avgusta 1931.

P VIII 162/31.

2460

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča odd. VIII. v Ljubljani z dne 12. julija 1931, opravilna št. L VIII 30/31, je bil šteblaj Alojz, posestnik v Iški vasi 13, zaradi umobolnosti popolnoma preklican.

Za oskrbnika-pomočnika je bil postavljen Šteblaj Alojz, posestnik na Igu 18.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII.,
dne 13. avgusta 1931.

939.

Konkurzni razglasi

S 24/31-9.

2471

Sklep.

V konkurzni zadevi Viljema Zabukovca, mizarja v Ložu, sedaj stanujočega v Beogradu, se postavlja za upravitelja konkurzne mase namesto Poznika Viktorja, notarja v Ložu, Škrbec Franc, posestnik in župan v Ložu.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 1. septembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No. 383/37.

2472a—2—1

Razglas o licitaciji.

Ker prva z razglasom sreskega načelstva iz Celja z dne 11. avgusta 1931 T. No. 383/20 na dan 2. septembra 1931. razpisana licitacija ni uspela, razpisuje načelstvo drugo javno pismeno ponudbeno licitacijo za zgradbo spodnjega stroja železnega mostu preko Trnavce v km 58.720 drž. ceste št. 50 na dan 19. septembra 1931 ob enajstih dopoldne pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti so razvidne iz službene objave »Jugoslovana« z dne 13. avgusta 1931, št. 185.

Sresko načelstvo v Celju,
dne 2. septembra 1931.

*

St. 8934/II.

2479

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 16. septembra 1931. ob enajstih nabavo:

25.000 kg pšenične moke,
8.000 kg koruze,
500 kg ječmenove kave,
100 kg čaja,
2.000 kg riža Splendor Ia glace,
1.000 kg bučnega olja,
2.000 kg svinjske masti domače.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 3. septembra 1931.

*

2433—3—3

Razglas o licitaciji.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. žel. razpisuje za oddajo dobave vodovodnega cevja in armatur za vodovod v Ponikvi

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 15. septembra 1931 ob enajstih

v prostorih obč. urada v Ponikvi. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami v obč. pisarni v Ponikvi. Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi zbesedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša 211.860 Din.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razgla o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. žel.
dne 26. avgusta 1931.

Razne objave

2478

Objava.

Izgubil sem izpričevalo završnega izpita meščanske šole v Krškem za l. 1926/27 na ime: Levstik Lavoslav, rodod iz St. Petre pod Sv. gorami.

Proglasam ga za neveljavno.

Levstik Lavoslav, s. r.

*

2475

Objava.

Izgubilo se je tipno izpričevalo motornega kolesa št. KM. 25, izdano od policijske direkcije v Splitu.

Proglasam ga za neveljavno.

Jerič Roza, s. r.

NAJBOLJŠI
ŠIVALNI STROJI IN KOLESA
„ADLER“ - „Gritzner“
švicarski pletilni stroji „DUBIED“ le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana
za vodo
Telefon št. 2913.
Ček. račun 12.005.
Za časa velesejma
paviljon „M“.

NOGAVICE:

Moške iz sukanca	Din 9'—
„ svilene „	„ 15'—
Ženske flor	Din 15'— in Din 25'—
„ svilene „	„ 35'—
„ bemberg Ia	„ 49'—

149

Vrsta 2672-20

Praktični čevlji za deklice, posebno za one, ki imajo daleč v šolo. Priredili smo jih iz boksa v črni ali rjavi barvi.

89

Vrsta 2642-05

Nizki čevlji iz rjavega boksa s špango. Praktični čevlji za šolo in nedeljo. Iz laka za enako ceno.

249

Vrsta 9637-21

Črni ali rjavi nizki čevlji za vsakdanjo nošnjo, lakasti pa za zabavo. Čevlji so zelo okusni in praktični in bote z njimi popolnoma zadovoljni.

Za novo sezono

Boljša postrežba!

Naša želja je, da popolnoma zadovoljimo vsakega svojega odjemalca. Ne mislimo, da smo že dovršili svoje delo, ako smo prodali obutev v naši prodajalni. Želimo zadostiti vsem Vašim potrebam in ustreči vsaki Vaši želji. Prevzeti Vam hočemo skrb za Vašo obutev.

ŽELIMO, DA SODELUJETE Z NAMI.

Zahtevajte obisk našega poslovođa, da pregleda Vašo obutev. POKAZAL Vam bo, katere obutev ni več moči porabiti. S tem boste izločili odvišno obutev, da Vam ne bo v napotje.

PRIPOROČIL Vam bo potrebno obutev za Vašo garderobo, za vsako priliko in za vsako obleko.

IZMERIL Vam bo nogo in svetoval pri izbiri.

UREDIL bo Vaše noge v pedikuri svoje prodajalnice.

Želimo boljše postreči svojim odjemalcem nego smo doslej. Ne zamudite prilike. Okoristite se z našim delom in našimi izkušnjami.

ŽELIMO VAS BOLJE POSTREČI NEGO KDORKOLI V ČEVljARSKI STROKI.

Bata

169

Vrsta 3635-18

Te smo priredili za gospodinjice, ki gredo na trg. So trpežni in udobni nizki čevlji z nizko peto in gumijem.

ZAUPAJTE NAM, DA POSKRIBIMO ZA VAŠO OBUTEV.

DROBNO BLAGO:

Krema v škatljah	Din 4'— in Din 6'—
„ v steklenicah	„ 6'—
„ v tubah	„ 5'—
Zlice za čevlje	„ 3'—
Kopita ženska, moška	„ 19'—
Luta vložki za otroke, ženske, moške	„ 6'—

129

Vrsta 3672-23

Otrokom za šolo, čevlji iz boksa z usnjenim podplatom in gumijsko peto. Zelo praktična obutev. Čevlje morete nositi ne samo ob delavnih, marveč tudi ob nedeljah in praznikih.

199

Vrsta 4645-79

Čevlji s polvisoko peto. Nosijo se lahko ves dan in Vam dobro služijo tudi na izletih.

249

Vrsta 9677-28

Čevlji iz črnega telečjega boksa z na okvir šivanim usnjenim podplatom. Polušpičasta oblika je za nošnjo zelo udobna in elegantna.

Tudi »Kip Svobode« se stara...

Iz Newyorka poročajo: Kip svobode, najbolj viden znak Newyorka, je postal 45 let star. Zanimivo je, da je začel tudi ta kip — boginja svobode — kazati vse znake staranja: dobiva namreč dvojno brado in znane zobe pod očmi, ki jim pravijo Nemci »Krähenfüsse« — »vranje noge«. Te napake pa so vidne samo ponoči, ko osvetljuje boginjo svobode žarometi. Vzrok tega pojava so sence, ki padajo na neke dele obraza od celih kupov saj in prahu, ki se je tekom let nabral na kipu. Sedaj bodo kip očistili in boginja svobode bo zopet mlada in lepa kljub svojim 45 letom...

Zagoneten umor na rivijeri

Iz Genove poročajo, da je te dni prebivalce mest Spezia silno razburila vest o nekem zagonetnem umoru, ki se je dogodil na morju na nekem čolnu. V pristanišče mesta Spezia je namreč priplula ladja »Vigilante«, ki je privlekla s seboj športni čolnič, v čolnu pa je ležalo truplo lepe mlade ženske, ki je bila popolnoma slečena. Zdravniki, ki so truplo preiskali, pa so našli na glavi globoko rano od strela iz 8-milimeterskega revolverja. Čolnič so opazili na morju mornarji, ko pa so se približali čolnu, so videli, da visi iz njega gola noga. Niso pa opazili v bližini nobenega drugega čolna, v čolnu samem pa niso našli nobenega pisma in nobenega koščka obleke, ampak samo golo telo lepe mlade ženske.

O tej zagonetni najdbi je kmalu govorilo celo mesto. Takoj so brzojavili na vsa bližnja obrežja mesta, radio pa je nesel sliko umorjene ženske daleč preko meje. Res je prišlo že naslednjega dne iz Monte Carla poročilo, da je od tam odplul neki športni čolnič, čeprav je bilo vreme neugodno, v čolnu pa da sta bila gospod Sabouraud in gospodična Caravanniez, oba iz Pariza. Torej ljubavna drama. Tragedija, kakršnih se dogaja dandanes v Franciji več kot dovolj. Toda niti gospod niti gospodična nista nikdar dala opaziti, da sta življenja že sita. Irena Caravanniez je bila hči bogatih starišev, dobro vzgojena in popolna, moderna Francozinja. Svoj denar si je služila sama kot lastnica velikega modnega salona, kjer je delala ves dan, zvečer pa si je iskala zabave. Kljub mnogim oboževalcem pa je imela resno razmerje le z enim gospodom, ki ji je bil obljubil zakon...

Ta gospod je bil gospod Sabouraud. Bil je nekaj starejši od nje — on je bil star nekaj nad 30, ona pa 26 let. Prijatelj sta si bila že 6 let. Gospod Sabouraud je bil ravnatelj neke velike tovarne, imel je okoli 50.000 dinarjev dohodkov na mesec, več avtomobilov, v severni Franciji gradič, na rivijeri (južna francoska obala) pa svojo vilo.

Letos sta se oba dogovorila, da bosta prebila svoje počitnice na morju. Gospod Sabouraud je dal napraviti čisto nov športni čoln in s tem čolnom sta se oba odpeljala daleč ven na morje kljub svarilom pomorščakov, da vreme ne bo dolgo ugodno.

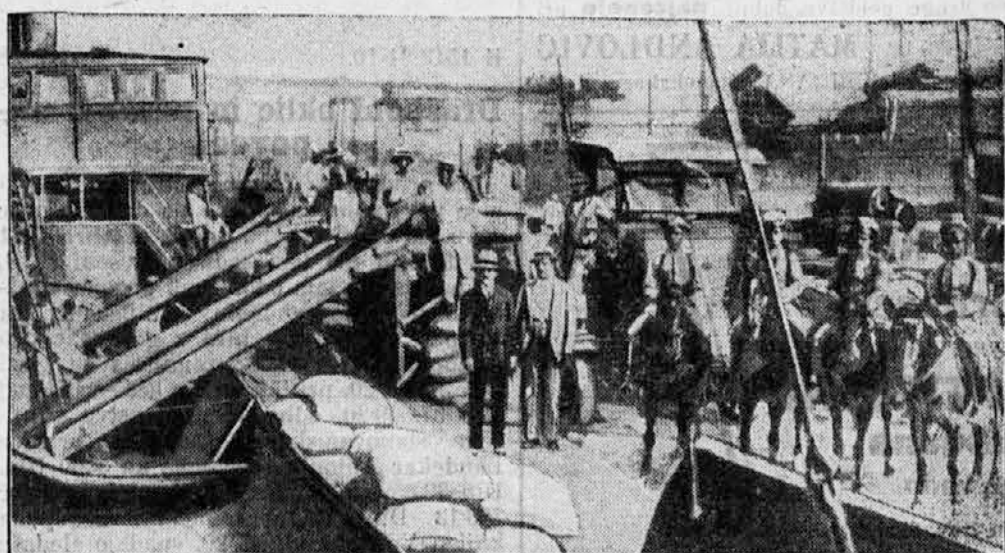
Čolna dolgo ni bilo nazaj in vsi so verjeli,

da sta se oba potopila, dokler niso čolna opazili mornarji ladje »Vigilante« in ga pripeljali v pristanišče v Speziji.

Toda kje je ostal gospod Sabouraud? O njem še do danes ni duha ne sluha. Zdravniška preiskava ženskega trupla je dokazala, da ne gre za samomor, ampak da je bila ženska ustrelje-

Pogreb žrtve upora v Lizboni
Na sliki vidimo žalni spreved na lizbonskih ulicah.

V Braziliji mečejo kavo v vodo

V pristanišču Rio nalagajo kavo na ladje pod varstvom vojaštva, potem pa jo odvažajo in mečejo v morje; tako hočejo preprečiti prehod padec cen za ostalo kavo.

na. Sedaj pa ugrabijo, ali je gospod Sabouraud sam skočil v morje, ali pa je priplaval kam na obrežje in pobegnil. Doslej te zagotetke še niso pojasnili.

»Gospodar Kavkaza« — umrl

Te dni so pokopali v Gradcu mladega, komaj 20-letnega fanta, ki je umrl v bolnišnici v največji revščini. Mladi fant je bil Boris Papandopulos, ki je bil ob času svojega rojstva sin ene najbogatejših rodbin na svetu: njegov oče je bil »gospodar Kavkaz« in vladar in lastnik mesta Stavropola, ki šteje nad 50.000 prebivalcev.

Zgodovina te rodbine se bere kakor roman. Divji gorski rodovi na Kavkazu se niso nikoli mogli sprijazniti z mislijo, da bi bili podložni ruskemu carju, ampak so se carju pokorili le tako dolgo in so davke plačevali Rusom le tako dolgo, dokler so jih ti pritiskali s silo. Komaj pa je pritisk nekoliko ponehal, so se uprli, pregnali ruske vojaške posadke in niso več plačevali davka, dokler ni car poslal nadnje novih čet.

Car Aleksander II., stari oče zadnjega carja, se je pa odločil, da bo napravil temu stanju konec in njegov prijatelj in zaupnik general Papandopulos je predlagal samega sebe za voditelja »prijateljske« ekspedicije na Kavkaz, ki naj bi divje gorske rodove pomirila. Car je bil zadovoljen s tem predlogom in je obljubil generalu, če uspe, dedno vladarstvo na Kavkazu, mesto Stavropol pa v dedno last.

General se je odpravil na Kavkaz s tremi polki in kmalu je imel celo deželo pod svojo oblastjo. Samo mesto in trdnjava Stavropol se mu je še upirala. Ko je uvidel, da s silo ne opravi nič, je poskusil z zvijačo. Na trg v Stavropol je hodilo vedno mnogo kmetov iz okolice. General je ukazal 200 vojakom, naj kmete polove. Nato so se vojaki in general preoblekli v kmečke obleke in so s kmečkim blagom obloženi odšli v mesto; iz mesta udreti in je dal generalu mesto Stavropol res v last, njemu pa podelil dosmrtno guvernerstvo.

Po njegovi smrti mu je sledil njegov sin Konstantin. Ta se je spoznal l. 1909. v kopalnici Wiesbaden z neko pevko, s katero se je kasneje tudi oženil. Konstantin je umrl l. 1911, tri tedne po njegovi smrti pa je pevka povila sinčka, ki so ga krstili na ime Boris.

Ta Boris pa je moral ob izbruhu ruske revolucije pobegniti. S svojo materjo je prišel v Gradec, kjer je nedavno v največjem siromastvu umrl.